

SALDUS NOVADS

Kurzeme

Kurzemes plānošanas reģions

Kurzemes statistikas reģions

Saldus novads atrodas Latvijas dienvidrietumu daļā, robežojoties ar Lietuvas Republiku, Vaiņodes, Skrundas, Kuldīgas, Kandavas, Brocēnu un Auces novadu. Saldus novada kopējā platība ir 1683,3 km², un 2019. gada sākumā novada teritorijā dzīvoja 22 006 iedzīvotāju¹. Saldus novadā lielākā daļa iedzīvotāju pēc nacionālās piederības ir latvieši (87,5%).

Saldus novadu veido 15 ģeogrāfiski blakus izvietoti pagasti - Ezeres, Jaunaucē, Jaunlutriņu, Kursīšu, Lutriņu, Nīgrandes, Novadnieku, Pampāļu, Rubas, Saldus, Šķēdes, Vadakstes, Zaņas, Zirņu un Zvārdes pagasti, kā arī Saldus pilsēta, kas pirms 2011. gadā pabeigtās administratīvās reformas iepriekš veidoja lielāko bijušā Saldus rajona daļu.

Lielāko daļu no Saldus novada aizņem lauku teritorija un tai raksturīgā lauksaimniecībā izmantojamā zeme (43%), savukārt apbūvēta teritorija no visa novada aizņem tikai 7%. Līdz ar to Saldus novadam raksturīga lauku vide ar nelieliem ciematiem un vienu izteiktu urbanizētu centru - Saldus pilsētu un tās aglomerāciju.

Novada centra sasniedzamība no galvaspilsētas Rīgas un reģiona lielākajām pilsētām - Liepājas un Ventspils – ir laba, novadu šķērso valsts galvenais autoceļš Rīga – Liepāja (A9) un attālums līdz Rīgai un reģiona lielākajām pilsētām ir 100 km. Savienojumus ar citiem Kurzemes reģiona attīstības centriem un novada iekšējās teritorijas savienojumus nodrošina valsts reģionālie un vietējie ceļi 500 km garumā, kā arī pašvaldības autoceļi.

Ekonomiskās aktivitātes ziņā Saldus novadam ir izteikts centrs - Saldus pilsēta, kā arī daži ekonomiski attīstīti pagasti – Saldus, Novadnieku, Nīgrandes, Zirņu un Lutriņu pagasti, kuros darbojas salīdzinoši lielāks skaits uzņēmumu un individuālo komersantu un ir lielāks darba vietu skaits nekā citur novadā.

---

¹ CSP dati.

Lielāko daļu no ekonomiski aktīvajiem uzņēmumiem Saldus novadā pārstāv mikro uzņēmumi. Saldus novadā līdzīgi kā citos novados ir aktuāla problēma, ka darba vietas novadā ir būtiski mazāk nekā darbspējīgo iedzīvotāju, tādēļ cilvēki ir spiesti doties darba meklējumos ārpus novada teritorijas.

Uzņēmējdarbība kopumā Saldus novadā ir salīdzinoši labi attīstīta. Galvenās uzņēmējdarbības jomas ir lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība, tirdzniecība, apstrādes rūpniecība un citi pakalpojumi. Lielākie uzņēmumi Saldus novadā pēc apgrozījuma 2018. gadā² ir akciju sabiedrība "PATA Saldus", SIA "Saldus ceļinieks", SIA "North Baltic", SIA "Jets Vacuum" u.c.

Saldus novada sociāli ekonomiskie rādītāji

Rādītājs	2010. gads	2016. gads	
Pilsētvides attīstības indekss*	41,06 (7)**	48,96 (4)**	↑
Teritorijas attīstības līmeņa indekss	0,12 (29)***	-0,02 (36)***	↓
Iedzīvotāju skaits gada sākumā	28 822	26 296	↓
Iedzīvotāju īpatsvars darbspējas vecumā kopējā iedzīvotāju skaitā (%)	66,98	65,13	↓
Bezdarba līmenis (%)	11,30	7,30	↓
Ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars kopējo bezdarbnieku skaitā (%)	34,85	26,28 (2015)	↓
Tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistiskās vienības	1950	2225	↑
Reģistrēto jauno uzņēmumu skaits (LURSOFT dati)	76	74	↓
Pašvaldības budžeta izdevumi uz 1 iedzīvotāju, eiro	868,09	1081,07	↑
Pašvaldības budžeta kopējie ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju, eiro	911,33	1015,86	↑

Avots: RAIM dati, ja nav norādīts cits avots; * autoru izveidots aprēķins izvērtējuma ietvaros; ** rangs starp reģionālās nozīmes attīstības centriem; *** rangs starp visiem novadiem.

Saskaņā ar RAIM datiem iedzīvotāju skaits Saldus novadā ir samazinājies par 8,76% 2016. gadā un par 15,9% 2019.gadā³, salīdzinot ar 2010. gadu, un tas ir viens no straujākajiem iedzīvotāju skaita samazinājumiem starp reģionālās nozīmes attīstības centriem šajā laika posmā. Galvenais cēlonis ir negatīvs migrācijas saldo – iedzīvotāji pārcēlās dzīvot uz Rīgu, savukārt pārcēlās dzīvot uz novadu izvēlas mazāks skaits iedzīvotāju. Saldus pilsētā 2016. gadā dzīvoja ap 44%, bet 2019.gadā – 45% visa novada iedzīvoju.

Lai arī iedzīvotāju skaits ļoti strauji samazinājies pēdējo desmit gadu laikā, iedzīvotāju īpatsvars darbspējas vecumā ir palicis relatīvi nemainīgs – kritums par pusotru procentu uz 2016. gadu. 2018. gadā, salīdzinot ar 2010. gadu, iedzīvotāju skaita kritums ir daudz straujāks – par 3,26%, tomēr ļaujot Saldus novadam uzturēt vienu no augstākajiem līmeņiem starp reģionālās nozīmes attīstības centriem – 63,71% (Ogres novadā ir zemākais līmenis starp novadiem – 60,53%). Kopumā jāatzīmē, ka praktiski visās analizē ietvertajās teritorijās iedzīvotāju skaits darbspējas vecumā visstraujāk samazinājies tieši pēdējos trijos gados.

² "Lursoft" dati (https://www.lursoft.lv/lursoft_statistika/?&novads=100016204&id=391)

³³ Saskaņā ar CSP datiem – par 10,9% 2016.gadā un 15,64% 2019.gadā. Jāņem vērā, ka atšķirība starp iedzīvotāju skaitu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes iedzīvotāju reģistrā un faktisko Latvijā dzīvojošo iedzīvotāju skaitu atbilstoši CSP novērtējumam ir 8%. <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/iedzivotaji/tautas-skaitisana/meklet-tema/2801-pirmo-reizi-uz-administrativiem-datiem>

Reģistrētā bezdarba līmenis novadā gan 2010. gadā, gan 2016. gadā un vēlākajos gados ir vērtējams kā tuvu vidējam līmenim valstī. 2018. gadā (saskaņā ar RAIM datiem) reģistrētā bezdarba līmenis bija zems – tikai 6%. Par 16,43 procentpunktiem ir samazinājies arī ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars kopējā bezdarbnieku skaitā – 2015. gadā nokrītot līdz 26,28%. 2011. un 2012. gadā tas bija sasniedzis pat 42% no kopējā bezdarbnieku skaita.

Lai arī kopumā tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits ir palielinājies, Lursoft dati liecina, ka jaunu uzņēmumu reģistrācijas temps pēdējos trijos gados ir strauji samazinājies un likvidēto uzņēmumu skaits sāk pārsniegt reģistrēto skaitu.

Gan pilsētvides indeksa izmaiņas (augstāks rangs), gan TAI uzrāda, ka Saldus novada kopējā sociāli ekonomiskā situācija vērtējama salīdzinoši labi, salīdzinot, piemēram, ar reģionālās nozīmes attīstības novadiem Latgales reģionā.

Saldus novada attīstības plānošanas dokumentu analīze

2012. gadā tika izstrādāta **Saldus novada attīstības programma 2013. – 2020.**

gadam⁴, un tā ietvēra šādus galvenos **4 stratēģiskos mērķus**:

1. Izglītotas, radošas, veselīgas, sociāli nodrošinātas un aktīvas **sabiedrības** veidošana (**prioritātes** – 1) veselības aprūpes, sociālo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība, sociālās atstumtības mazināšana, 2) kultūras dzīves attīstības veicināšana, 3) sporta, brīvā laika pavadīšana, 4) atpūtas, tūrisma iespējas).
2. Mūsdienīgas, konkurētspējīgas un drošas **uzņēmējdarbības vides** attīstība un dažādotas ekonomikas veicināšana (**prioritātes** – 1) komercdarbības vides uzlabošana, attīstīšana, 2) lauku teritorijas attīstība).
3. Pievilcīgas, sasniedzamas un **dabai draudzīgas dzīves, darba un atpūtas telpas** veidošana un attīstība (**prioritātes** – 1) infrastruktūras būvniecība, atjaunošana, 2) vides piesārņojuma mazināšana).
4. Efektīvas **publiskās pārvaldes** darbība (**prioritāte** – pārvaldes kapacitātes stiprināšana, novada tēla popularizēšana).

2013. gadā tika izstrādāta **Saldus novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2038. gadam⁵**, kuras vīzija kā būtiskākos attīstību ietekmējošos aspektus nosauc **aktīvus un izglītus iedzīvotājus** kā novada virzītājspēku, novada **izdevīgo ģeogrāfisko stāvokli, uzņēmējdarbības vidi un dabu** un **kultūrvēsturiskās vērtības**. Saldus IAS vīzijas realizēšanai noteikti šādi galvenie **stratēģiskie mērķi**:

1. **Dzīvot** – veidot pievilcīgu dzīves telpu ar kvalitatīviem pakalpojumiem.
2. **Strādāt** – veicināt ekonomisko stabilitāti un attīstību, izmantojot esošos resursus, potenciālu un potenciālās investīcijas.
3. **Atpūsties** – sakopt un dažādot vidi iedzīvotājiem un viesiem.

Apkopojot visus ES fondu pilsētvides ieguldījumus (t.sk. ES fondu 2014. – 2020. plānošanas periodā) Saldus novadā pēc to satura, jāsecina, ka būtiskākā ieguldījumu daļa

⁴ pieejama: <https://saldus.lv/pasvaldiba/dokumenti/attistibas-programma/>

⁵ pieejama: <https://saldus.lv/pasvaldiba/dokumenti/ilgtspējigas-attistibas-strategija/>

ir saistīta ar transporta (ielu) infrastruktūras sakārtošanu, kas saistīts ar Saldus novada plānošanas dokumentos minēto dzīves, darba vides uzlabošanas stratēģisko virzienu.

ES fondu ieguldījumi pilsētvidē 3.6. prioritātē

Pilsētvides 3.6.1.1. aktivitātes "Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai" ietvaros Saldus novadā ir īstenoti **pieci projekti ar kopējo finansējumu 11,91 milj. eiro, no tiem ERAF finansējums 10,35 milj. eiro.**

3DP/3.6.1.1.0/12/IPIA/VRAA/004/081

Uzņēmējdarbības vides un izglītības pakalpojumu pieejamības attīstība Saldus pilsētā, rekonstruējot Dārza un Celtnieku ielu

(uzsākts 2013. gadā, pabeigts 2014. gadā, īstenots 23 mēnešu laikā)

Saldus novada iela pēc projekta, 2014. gads⁶

Mērķis	Saldus pilsētas konkurētspējas paaugstināšana, uzņēmējdarbības vides pieejamības nodrošināšana un izglītības pakalpojumu attīstība, rekonstruējot Dārza un Celtnieku ielu.
Sasniegtais	Veikta ielu brauktuves un ietvju seguma rekonstrukcija, lietus ūdens novades sistēmas izbūve; ūdenssaimniecības un sadzīves kanalizācijas infrastruktūras ierīkošana un pārbūve; elektrotīklu pārbūve; ielu apgaismojuma izbūve; labiekārtošanas darbi; ietves seguma izbūve no Dārza līdz Skolas ielai ar atzaru līdz Saldus pamatskolai; nobrauktuves izbūve uz Pilsētas dārzu.

⁶ attēls no Saldus novada pašvaldības tīmekļa vietnes (<http://www.saldus.lv/pasvaldiba/novada-projekti5/projektu-aktualitates6/projektu-aktualitates7/90044/aktuala-informacija248/#>)

Projekta kopējās izmaksas	1 419 509,24 eiro, t.sk. ERAF – 1 044 140,84 eiro.
---------------------------	--

<p style="text-align: center;"><i>3DP/3.6.1.1.0/12/IPIA/VRAA/006</i></p> <p style="text-align: center;">Uzņēmējdarbības vides attīstība Saldus pilsētā, rekonstruējot Kuldīgas ielas infrastruktūru</p> <p style="text-align: center;">(uzsākts 2013. gadā, pabeigts 2015. gadā, īstenots 28 mēnešu laikā)</p>	
	
<p style="text-align: center;"><i>Saldus novada Kuldīgas iela pēc projekta. 2015.gads⁷</i></p>	
Mērķis	Sekmēt uzņēmējdarbības attīstību un iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti Saldus pilsētā, rekonstruējot Kuldīgas ielas infrastruktūru.
Sasniegtais	Izveidota ietve ar veloseliņu Kuldīgas ielā posmā no v/a A9 Rīga (Skulte)-Liepāja līdz Saldus pilsētas robežai, rekonstruēta ielas brauktuve, izbūvēts jauns ūdensapgādes un sadzīves kanalizācijas tīkls, rekonstruēts krustojums virzienā uz SIA “Saldus gaļas kombināts”, veikti teritorijas labiekārtošanas darbi un satiksmes drošības uzlabošanas pasākumi – uzstādītas aizsargbarjeras gājējiem, izveidota drošības salīņa, u.c.
Projekta kopējās izmaksas	740 419,98 eiro, t.sk. ERAF – 670 483,92 eiro.

⁷ attēls no Saldus novada pašvaldības tīmekļa vietnes (<http://www.saldus.lv/pasvaldiba/novada-projekti5/projektu-aktualitates6/projektu-aktualitates7/90044/istenots-projekts-uznemejdarbibas-vides-/#>)

3DP/3.6.1.1.0/10/IPIA/VRAA/021/062

Saldus sabiedriskā un vēsturiskā centra sakārtošana, sagatavojot teritoriju starp Lielo, Striķu un Rīgas ielām uzņēmējdarbības un tūrisma attīstībai
(uzsākts 2010. gadā, pabeigts 2013. gadā, īstenots 30 mēnešu laikā)

Lielā iela pēc rekonstrukcijas⁸

Mērķis	Attīstīt Saldus pilsētas sabiedrisko un vēsturisko centru, sagatavojot to apbūvei un investīciju piesaistei, ieguldot inženierkomunikācijas laukumā starp Lielo, Striķu un Rīgas ielām un atjaunojot tam pieguļošo Lielās ielas posmu.
Sasniegtais	Rekonstruēts ielas segums un tam atbilstošās inženierkomunikācijas nomaiņa (kanalizācija, ūdensvads un siltumtrase).
Projekta kopējās izmaksas	659 399,22 eiro, t.sk. ERAF – 583 466,18 eiro.

⁸ attēls no "Google Maps"

(https://www.google.lv/maps/@56.6602301,22.4884576,3a,75y,253.86h,90t/data=!3m7!1e1!3m5!1sgV27JQZ5pi-uRQ98Ywa_LA!2e0!6s%2F%2Fgeo1.ggpht.com%2Fcbk%3Fpanoid%3DgV27JQZ5pi-uRQ98Ywa_LA%26output%3Dthumbnail%26cb_client%3Dsearch.revgeo_and_fetch.gps%26thumb%3D2%26w%3D96%26h%3D64%26yaw%3D253.86046%26pitch%3D0%26thumbfov%3D100!7i13312!8i6656)

Interesešu izglītības, mūzikā un kultūras piedāvājuma kvalitātes paaugstināšana un pieejamības nodrošināšana, uzbūvējot Saldus mūzikas un mākslas skolas ēku
(uzsākts 2010. gadā, pabeigts 2013. gadā, īstenots 36 mēnešu laikā)

Saldus mūzikas un mākslas skolas ēka pēc projekta īstenošanas, 2013. gads⁹

Mērķis	Radīt nosacījumus kultūrizglītības programmu un pakalpojumu pilnveidošanai un dažādošanai Saldus novadā, kā arī kultūras nozares ekonomiskā potenciāla izmantošanai reģionā. Izbūvējot piebraucamos ceļus, trotuārus un stāvlaukumus, uzlabot satiksmes organizācijas drošību Saldus pilsētā. Izbūvējot ēkas ārējos inženiertīklus un labiekārtojot teritoriju, sakārtot dzīves vidi Saldus pilsētā.
Sasniegtais	Uzbūvēta mūzikas un mākslas skolas ēka Avotu iela 12A, labiekārtota pieguļošā teritorija.
Projekta kopējās izmaksas	6 861 486,58 eiro, t.sk. ERAF – 6 026 091,96 eiro.

⁹ attēls no Saldus novada pašvaldības tīmekļa vietnes (<http://www.saldus.lv/pasvaldiba/novada-projekti5/saldus-novada-projekti/interesu-izglitibas-muzizglitibas-un-kul>)

Saldus nomales teritoriju sakārtošana ražošanas attīstībai, rekonstruējot Robežu ielu
(uzsākts 2009. gadā, pabeigts – 2013. gadā, īstenots 55 mēnešu laikā)

Robežu iela pēc rekonstrukcijas¹⁰

Mērķis	Sakārtot nomales teritorijas infrastruktūru dzīves vides kvalitātes uzlabošanai, pakalpojumu sasniedzamībai un ražošanas attīstībai Saldus pilsētā.
Sasniegtais	Robežu ielas rekonstrukcija - asfaltbetona seguma izbūve ielas brauktuvei 1,9 km garumā, maģistrālo inženierkomunikāciju un pievadu rekonstrukcija Robežu ielas posmā uz pašvaldībai piederošās zemes (ūdensvads, sadzīves kanalizācija), iebrauktuviņu vietu uz dzīvojamām mājām un ražošanas teritorijām ierīkošana pašvaldībai piederošo zemes gabalu robežās, apgaismojuma rekonstrukcija, trotuāru izbūve, ievērojot vides pieejamības prasības, lietus ūdens kanalizācijas sistēmas izbūve, veloseliņa izbūve.
Projekta izmaksas kopējās	2 224 808,88 eiro, t.sk. ERAF – 2 028 697,17 eiro.

Papildinātība ar citiem ES fondu 2007. -2013. gada plānošanas perioda projektiem

Saldus novadā 3DP pavisam īstenoti 65 Saldus novada vai Saldus pilsētas pašvaldības vadīti projekti (ieskaitot pilsētvides projektus) ar kopējo finansējumu 37,75 milj. eiro, t.sk. ES fondu finansējums 28,90 milj. eiro. Papildinātību ar pilsētvides projektiem veido **15 projekti ar kopējo finansējumu 12,44 milj. eiro** (skat. zemāk).

¹⁰ attēls no "Google Maps"

(https://www.google.lv/maps/@56.6669499,22.4786993,3a,75y,126.98h,84.43t/data=!3m7!1e1!3m5!1sil63hOCvCgVXO79ztYrL1A!2eol6s%2F%2Fgeo3.ggpht.com%2Fcbk%3Fpanoid%3Dil63hOCvCgVXO79ztYrL1A%26output%3Dthumbnail%26cb_client%3Dmaps_sv.tactile.gps%26thumb%3D2%26w%3D203%26h%3D100%26yaw%3D116.45961%26pitch%3D0%26thumbfov%3D100!7i13312!8i6656)

Saldus novads	Projektu skaits	ES fondi, milj. eiro	Kopā, milj. eiro
ielas u.c. satiksmes (transporta) infrastruktūra	2	1,07	1,29
inženierinfrastruktūra	3	5,16	6,69
izglītības infrastruktūra	8	3,51	4,04
sociālās aprūpes infrastruktūra	1	0,02	0,02
veselības aprūpes infrastruktūra	1	0,34	0,40
Kopā	15	10,09	12,44

Avots: ES struktūrfondu un Kohēzijas fondu vadības informācijas sistēma 2007-2013.

Inženierinfrastruktūras projekti ir saistīti ar ūdenssaimniecības attīstību, kā arī siltumapgādes sistēmas rekonstrukciju. **Lielā mērā šie projekti nozīmīgi ietekmēja kopējo pilsētvidi ar to, ka sakārtoja arī teritorijas, kas atrodas šo sistēmu tiešā tuvumā. Šie projekti līdz ar to ir arī finansiāli vislielākie.**

Projekta nosaukums	ES fondi, milj. eiro	Kopā, milj. eiro
Druvas vidusskolas infrastruktūras pielāgošana izglītojamiem ar kustību traucējumiem	0,11	0,13
Izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība Saldus pilsētā, rekonstruējot pirmsskolas izglītības iestādi "Pasaciņa"	0,54	0,62
Izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība Saldus pilsētā, rekonstruējot pirmsskolas izglītības iestādi "Pasaciņa", 2. kārtā	0,44	0,51
Kuldīgas un Brīvības ielu krustojuma rekonstrukcija Saldū	0,80	0,95
Kvalitatīvai dabas zinātņu un matemātikas apgūvei atbilstošas materiāli tehniskās bāzes nodrošināšana Kalnu vidusskolā	0,12	0,14
Kvalitatīvai dabaszinātņu apgūvei atbilstošas materiālas bāzes nodrošināšana Saldus pilsētas ģimnāzijā, Saldus pilsētas 2.vidusskolā un Saldus pilsētas vakara vidusskolā	0,36	0,42
Mācību aprīkojuma modernizācija un infrastruktūras uzlabošana Saldus Profesionālajā vidusskolā	1,62	1,88
Rubas speciālās internātpamatskolas mācību, darba un sadzīves vides uzlabošana	0,14	0,14
Saldus pilsētas sociālās dzīvojamās mājas energoefektivitātes paaugstināšana	0,02	0,02
Saldus speciālās PII „Cerība” piebūves būvniecība	0,19	0,21
Saldus ūdenssaimniecības attīstības II kārtā	1,10	1,24
Satiksmes drošības uzlabojumi Saldū, rekonstruējot trotuārus Veidenbauma, Kalna un Pasaciņas ielās	0,27	0,34
Siltumapgādes sistēmas rekonstrukcija Saldus pilsētā	0,52	1,29
Stacionārās veselības aprūpes infrastruktūras attīstība SIA „Saldus medicīnas centrā”, paaugstinot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un racionālu, efektīvu veselības aprūpes resursu izlietojumu	0,34	0,40
Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Saldū	3,54	4,16
Kopā	10,09	12,44

Avots: ES struktūrfondu un Kohēzijas fondu vadības informācijas sistēma 2007-2013.

Izglītības infrastruktūras attīstības projekti lielā mērā sekmēja izglītības iestāžu ēku vizuālo izskatu, virknē projektu, veicot arī to daļēju rekonstrukciju. Satiksmes infrastruktūras abi projekti īstenoti Saldus centrā. Minētie projekti papildinājuši un uzlabojuši arī pilsētas vizuālo tēlu.

Papildinātība ar ES fondu 2014. - 2020. gada plānošanas perioda projektiem

Saldus novadā realizētos 3.6. prioritātes projektus līdz 2019. gada 1. decembrim (noslēgts līgums) papildina šādi ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda pilsētvides attīstības projekti 3.3.1. un 5.6.2. SAM ietvaros:

➤ 3.3.1. SAM

1. *"Saldus pilsētas centra iekšējam apvedceļam pieguļošās teritorijas revitalizācija"* (3.3.1.0/18/I/005, īstenošanas termiņš - 20.05.2021). **Plānots:** 1) izbūvēt Brīvības, Slimnīcas un Ezera ielu krustojumā vienjoslas rotācijas apli ar pieciem pieslēguma zariem un pārbūvēt divus publiskos stāvlaukumus, kā arī apakšzemes komunikācijas; 2) izveidot 7 jaunas darba vietas un piesaistīt privātās investīcijas 417 055,00 eiro apmērā. **Projekta kopējās izmaksas:** 2 951 713,79 eiro, t.sk. ERAF - 391 616,63 eiro.

➤ 5.6.2. SAM

2. *"Publiskās infrastruktūras kvalitātes uzlabošana pašvaldības autoceļa "Gaļas kombināts-Straumēni" teritorijā"* (5.6.2.0/16/I/007, īstenots 2018. gadā, kopā – 15 mēnešos). **Rezultāts:** 1) izbūvēts autoceļš 479 m garumā, apvienotais gājēju-veloceliņš, ceļa apgaismojums un apakšzemes komunikācijas, kas ietver ūdensvadus un saimniecisko kanalizāciju un lietus ūdens atvades sistēmu 470,30 m (faktiski izbūvētais) garumā; 2) izveidotas 14 jaunas darba vietas, atjaunota degradētā teritorija 4.83 ha platībā un piesaistītas privātās investīcijas 1 501 569 eiro apmērā. **Projekta kopējās izmaksas:** 600 929,07 eiro, t.sk. ERAF - 499 834,09 eiro.
3. *"Uzņēmējdarbības vides attīstība Saldus pilsētas centrālās daļas teritorijā"* (5.6.2.0/17/I/001, īstenots 06.02.2019, kopā – 15 mēnešos). **Rezultāts:** veikta Tīrgotāju un Peldu ielu brauktuves un ietvju seguma pārbūve, lietus ūdens kanalizācijas tīklu pārbūve, ūdens apgādes un kanalizācijas tīklu pārbūve Tīrgotāju ielā, jauna ūdensvada un sadzīves kanalizācijas tīklu izbūve Peldu ielā, elektroapgādes ārējo tīklu pārbūve. Papildus plānots līdz 2023. gadam sakārtot degradēto teritoriju 0.83 ha platībā, izveidot 11 jaunas darba vietas un piesaistīt privātās investīcijas 152 681,25 eiro apmērā. **Projekta kopējās izmaksas:** 373 640,17 eiro, t.sk. ERAF - 317 594,14 eiro.
4. *"Uzņēmējdarbības vides attīstība Saldus pilsētas Dienvidu daļā, pārbūvējot publisko infrastruktūru"* (5.6.2.0/17/I/013, īstenošanas termiņš - 20.12.2020). **Plānots:** 1) pārbūvēt 1,445 km Lielo ielu, izbūvēt gājēju ietves, gājēju-veloceliņu, stāvlaukumus, ielas apgaismojumu, veikt krustojuma ģeometrijas maiņu un apakšzemes komunikācijas, 2) līdz 2023. gadam sakārtot degradēto teritoriju 5.57 ha platībā, izveidot 29 jaunas darba vietas un piesaistīt privātās investīcijas 1 769 000 eiro apmērā. **Projekta kopējās izmaksas:** 3 883 695,17 eiro, t.sk. ERAF - 1 762 470,21 eiro.
5. *"Uzņēmējdarbības vides attīstība Saldus pilsētas ziemeļu daļā, pārbūvējot publisko infrastruktūru"* (5.6.2.0/18/I/017, īstenošanas termiņš - 02.06.2022). **Plānots:** 1) pārbūvēt publisku funkcionālo savienojumu Kuldīgas ielas 1706 m garu posmu ar pieslēdzamo ielu posmiem 867 m, 2) līdz 2023. gadam izveidot vismaz 12 jaunas darba vietas, ieguldīt investīcijas vismaz 734 316 eiro apmērā, atjaunot degradēto teritoriju 8,58 ha platībā. **Projekta kopējās izmaksas:** 6 773 635,28 eiro, t.sk. ERAF - 1 181 876,70 eiro.

ES fondu ieguldījumus papildinošie projekti Saldus novadā

Saldus novadā saskaņā ar apkopoto informāciju par projektiem ārpus 3DP īstenoti 160 projekti ar kopējo finansējumu 9,49 milj. eiro. No šiem projektiem **32 projekti**, kas īstenoti ap

Saldus pilsētu un pašā pilsētā, **ar kopējo finansējumu 5,15 milj. eiro**, ir netieši uzskatāmi arī kā ieguldījumi pilsētvidē.

Saldus novads	Projektu skaits	Kopā, milj. eiro
ELFLA	23	3,17
ETS/EST-LAT	1	0,05
KPFI	8	1,93
kopā	32	5,15

Avots: autoru apkopojums, balstoties uz VARAM sagatavoto informāciju.

Lai arī ar pilsētvides ieguldījumiem saistīto projektu atlases procesā autori sākotnēji pieņēma, ka ELFLA programmas “Lauku ekonomikas dažādošana” (L413) un “Pamatpakalpojumi ekonomika” (L321) ir uzskatāmi par ieguldījumiem pilsētvidē Saldus pilsētā, tomēr izvērtējot tos detalizētāk (vieta, projekta īstenotājs), tika secināts, ka šos projektus tomēr nevar par tādiem uzskatīt, jo projekti īstenoti ārpus Saldus pilsētas.

KPFI projektos veikti siltināšanas darbi pašvaldībai piederošām izglītības ēkām, faktiski veicot arī fasādes un ēku apkārtnes sakārtošanas darbus.

Galvenie savstarpēji papildinošo projektu rezultāti ar ietekmi uz sociālo, ekonomisko un rekreācijas jomu¹¹

Redzamākie un būtiskākie pilsētvides objekti:

1. Rekonstruēti ūdensvada un sadzīves kanalizācijas tīkli (2,85 km garumā), kā arī izbūvēta jauna lietuss ūdens kanalizācijas sistēma (2,74 km).
2. Kopumā visu realizēto projektu ietvaros rekonstruēti vairāki ielu posmi (3,9 km garumā), izbūvēti trotuāri un gājēju ietves vairāk nekā 2 km garumā, kā arī izveidoti veloceļi 2 km garumā.
3. Helmaņa parkā apzaļumota un labiekārtota teritorija 3 200 m² platībā, kā arī uzstādīts rotaļu laukums un ierīkotas vingrošanas iekārtas.
4. Uzbūvēta jauna Mūzikas un mākslas skola ar kopējo platību 3 500 m². Mūzikas skolas vajadzībām izbūvēta akustiskā mūzikas koncertzāle līdz 250 vietām, mācību nodaļu telpas, kā arī administratīvās un palīgtelpas, savukārt mākslas skolas vajadzībām izbūvēts darbnīcu bloks, sagatavošanas klašu bloks, kā arī administratīvās un palīgtelpas.

Projektiem kopumā bijusi pozitīva sociāli-ekonomiskā ietekme uz Saldus novada attīstību.

Pašvaldības ieņēmumi	Bezdarba līmenis
↑	↓
<i>Pašvaldības budžeta kopējie ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju palielinājušies par 11,5% (no 2010. līdz 2016. gadam)</i>	<i>Pašvaldībā samazinājies bezdarba līmenis par 4,0 pp. (no 2010. līdz 2016. gadam)</i>

¹¹ Projektu rezultāti iegūti no realizēto projektu atskaitēm un pašvaldību aizpildītajām anketām.